

Posuzování vlivů na ŽP

JANA DUDOVÁ

Posuzování vlivů na ŽP

- **EIA** (*Environmental Impact Assessment*) = projektové posuzování (konkrétní záměr)
- **SEA** (*Strategic Environmental Assessment*) = posuzování koncepcí, plánů

Prameny právní úpravy

- **MP:**
  - **Espoo úmluva** (Úmluva o posuzování vlivů na životní prostředí přesahující hranice států) + **Protokol SEA**
- **EU:**
  - **Směrnice Rady 85/337/EHS** o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí
  - **Směrnice EP a Rady 2001/42/ES** o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí
- **ČR:**
  - **Zákon č. 100/2001 Sb.**, o posuzování vlivů na ŽP

Vývoj české právní úpravy

- **od 1992:**

- Z. č. 17/1992 Sb., o ŽP
- Z. č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na ŽP

- **od 1. 1. 2002:**

- Z. č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP
- Z. č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů rozvojových koncepcí a programů na ŽP

- **od 1. 5. 2004:**

- Z. č. 100/2001 Sb. (EIA + SEA)

Charakteristika

- **průřezový nástroj**
- **nástroj prevence**
- **nejde o správní řízení**
- **posuzují se vlivy na ŽP a veřejné zdraví**
- **vybrané záměry a koncepce**
- **výsledkem je stanovisko k posouzení vlivů na zdraví a ŽP**

Pojmové vymezení

- nástroj pro **komplexní systémové** zkoumání vlivu lidské činnosti na **ŽP a veřejné zdraví**, jehož základem je zhodnocení **veškerých předpokládaných přímých i nepřímých** vlivů určitého záměru na ŽP a veřejné zdraví s cílem navrhnout **variantu** realizace záměru, která představuje **optimální kombinaci** ekologických, ekonomických i sociálních nákladů a užitků.

Charakteristika procesu EIA/SEA

- **výběrový** (pouze vybrané záměry a koncepce)
- **komplexní** (viz § 2 z. č. 100/2001 Sb.)
- **variantní** (varianty realizace záměru - § 6 odst.4)
- **za účasti veřejnosti + informovanost** (§ 16,17)
- **transparentní/otevřený**
- **odborný** (účast odborníků, stanovisko jako odborný podklad pro vydání rozhodnutí)
- **samostatný** (probíhající odděleně od správních řízení, např. dle stavebního zákona)
- **související principy:** UR, integrace, předběžná opatrnost, prevence

Vazba na speciální právní úpravu

EIA podle z. 100/2001 Sb.

- Speciální:
  - § 72 StZ (RP)
  - § 91 StZ (ÚŘ)
  - Přeshraniční
  - Naturová (Natura 2000)

SEA podle z. 100/2001 Sb.

- Speciální:
  - SEA dle 10i
  - SEA dle 10j
  - Přeshraniční
  - Naturová (Natura 2000)

Režim EIA

posuzování **konkrétních záměrů** z hlediska jejich vlivů na ŽP a veřejné zdraví

- **záměr** = stavby, činnosti, technologie v příloze č. 1 z. č. 100/2001 Sb.

kategorie I

obligatorní posouzení

kategorie II

zjišťovací řízení

Postup procedury EIA

- Oznámení (§ 6)
- Zjišťovací řízení (§ 7)
- Dokumentace (§ 8)
- Posudek (§ 9)
- Veřejné projednání (§ 17)
- Stanovisko (§ 10)

Oznámení (§ 6)

- **KDO:** oznamovatel (= ten, kdo hodlá záměr realizovat)
- **KOMU:** příslušný úřad (MŽP nebo KÚ)
- **NÁLEŽITOSTI:** příloha č. 3 z. č. 100/2001 Sb.
- **FORMA:** písemně, na technickém nosiči dat, příp. v elektronické podobě
- **POČET:** na základě dohody s příslušným úřadem
- **KOPIE:** příslušný úřad zasílá dotčeným správním úřadům a dotčeným ÚSC, zveřejní
- **VEŘEJNOST:** písemné vyjádření do 20 dnů ode dne zveřejnění

Zjišťovací řízení (§ 7)

- **CÍL:**
  - upřesnění informací, které je vhodné uvést do dokumentace (tuto si nechává zpracovat oznamovatel od autorizované osoby)
  - zjištění, zda bude záměr bude posuzován
- **ZAHÁJENÍ:** příslušný úřad na podkladě oznámení, podle zásad v příloze č. 2
- **UKONČENÍ:** nejdéle do 30 dnů ode dne zveřejnění informace o oznámení (§ 16)
- **VÝSLEDEK:** odůvodněný písemný závěr

Dokumentace (§ 8)

- zpracování zajišťuje **oznamovatel**
- zpracovává **autorizovaná osoba**
- **PODKLADY:** oznámení + vyjádření k ozn., závěru zjišťovacího řízení
- **FORMA:** písemně a elektronicky
- **NÁLEŽITOSTI:** příloha č. 4
- **VEŘEJNOST:** písemné vyjádření do 30 dnů ode dne zveřejnění
- příslušný úřad po obdržení dokumentaci **neprodleně doručí zpracovateli posudku**

Posudek k dokumentaci (§ 9)

- zpracování zajišťuje **příslušný úřad**
- zpracovává **autorizovaná osoba** (vyloučen je ten, kdo se podílel na zpracování oznámení nebo dokumentace)
- **NÁLEŽITOSTI:** příloha č. 5
- **LHŮTA PRO ZPRACOVÁNÍ:** do 60 dnů (max. 90 dnů)
- **VEŘEJNOST:** písemné vyjádření do 30 dnů ode dne zveřejnění

Veřejné projednání

- § 17, § 9 odst. 9; fakultativní fáze
  - obdrželi-li příslušný úřad odůvodněné nesouhlasné vyjádření k dokumentaci (§ 9 odst.9)
  - nejpozději do 5 dnů po uplynutí lhůty pro vyjádření k posudku (§ 17 odst. 2)

Stanovisko (§ 10)

- **odborný podklad** pro vydání rozhodnutí, popř. opatření dle zvl. zákonů
- zpracovává **příslušný úřad (KÚ nebo MŽP)**
- **platné 5 let** s možností prodloužení
- **není obsahově závazné** pro správní úřad, vydávající rozhodnutí či opatření podle zvl. zákonů, ale **musí být vzato v úvahu** → obsahuje-li konkrétní požadavky, týkající se OCHŽP, mají být tyto zahrnuty do rozhodnutí, pokud nejsou zahrnuty, musí být zdůvodněno, proč tomu tak není.
- **bez stanoviska nelze vydat** rozhodnutí či opatření nutná k provedení záměru, který podléhá zákonu č. 100/2001 Sb.

Účast veřejnosti v EIA

- § 6 odst. 7 (oznámení)
- § 7 odst. 4 (zjišťovací řízení)
- § 8 odst. 3 (dokumentace)
- § 9 odst. 8 (posudek)
- § 16 (informace)
- § 17 (veřejné projednání)
- § 23 odst. 9 (účast v navazujících SŘ)
- § 23 odst. 10 (přístup k soudům)

SEA

- Posuzování vlivů koncepcí na ŽP a veřejné zdraví
- **koncepce** = strategie, politiky, plány nebo programy zpracované nebo schválené **orgánem veřejné správy** → **10a**
- **postup:**
  - Oznámení (§ 10c)
  - Zjišťovací řízení (§ 10d)
  - Návrh koncepce a vyhodnocení vlivů (§ 10e, 10f)
  - Veřejné projednání návrhu koncepce
  - Stanovisko k návrhu koncepce (§ 10g)
  - Sledování a rozbor vlivů koncepce (§ 10h)
- **speciální právní úprava:**
  - politika územního rozvoje a ÚPD (§ 10i)
  - koncepce zpracovaná ústředním správním úřadem (§ 10j)

Přeshraniční posuzování

(§ 11 – 14b)

- **Předmětem je**
  - záměr nebo koncepce, pokud „dotčené území“ přesahuje hranice ČR
  - záměr nebo koncepce, pokud o přeshraniční posuzování požádá „dotčený stát“
  - záměr nebo koncepce prováděné na území jiného státu, které mohou mít závažný vliv na ŽP v ČR
- Postup podle z. č. 100/2001 Sb. a mezinárodní smlouvy, kterou je ČR vázána
- § 13: mezistátní posuzování záměru prováděného v ČR
- § 14: mezistátní posuzování záměru prováděného mimo ČR
- § 14a: mezistátní posuzování koncepce prováděné v ČR
- § 14b: mezistátní posuzování koncepce prováděné mimo ČR

Naturové posuzování

- **NATURA 2000** (v ČR tvořena evropsky významnými lokalitami a ptačími oblastmi)
- **EU:** čl. 6.3 a 6.4 směrnice 92/43/EHS (směrnice o stanovištích)
- **§ 45h z. č. 114/1992 Sb.:**
jakákoliv koncepce nebo záměr, který může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, podléhá hodnocení důsledků na toto území a stav jeho ochrany. → postupuje se podle z. č. 100/2001 Sb., pokud **45i z. č. 114/1992 Sb.** nestanoví jinak
- **EIA:** § 4 odst. 1 písm. e) z. č. 100/2001 Sb.
- **SEA:** § 10a z. č. 100/2001 Sb.
- Tzv. **naturové hodnocení** je zpracováváno jako odlišitelná součást dokumentů zpracovávaných v rámci EIA i SEA

Investor má v úmyslu postavit spalovnu nebezpečného odpadu

- Územní plán
- EIA – příl. I, kat. I – 10.1
- IPPC – příl. I. – 5.1
- Rozhodnutí o umístění stavby
- Účastníci řízení a účast veřejnosti
- Střety zájmů v území
- Právo na informace
- Odpovědnostní vztahy